

Haugesund onsdag, 14. november 2007

Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett.

Styret i Fellesforbundet avd.57 har på sitt styremøte mandag den 12.november 2007 diskutert forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett.

Slik vi tolker forslaget til ny forskrift, vil dette begrense tillitsvalgtes muligheter for innsynsrett betraktelig i forhold til selve loven.

Denne innsynsretten skal bare kunne brukes til å undersøke om vedtak om allmenngjøring etterleves. Informasjonen kan gis videre til Petroleums- og Arbeidstilsynet.

Den tillitsvalgte skal imidlertid ha taushetsplikt om de opplysninger de får. Problemet er at det også skal gjelde i forhold til egen organisasjon. Med andre ord: tillitsvalgte i Fellesforbundet som oppdager at allmenngjøringsforskriften brytes, får ikke lov til å gi konkret informasjon om det videre til sitt eget forbund.

Blir dette gjennomført i den form det har i dag, vil tillitsvalgte være verre stilt enn det vi er i dag. Ifølge forslaget til forskrift er det bare de tillitsvalgte i bedrifter som har kontrakt med byggherren som skal ha innsynsrett.

Ifølge lovteksten er det de tillitsvalgte hos oppdragsgiver som representerer den organisasjon som er part i tariffavtalen som skal ha innsynsrett i lønns- og arbeidsvilkår hos ansatte hos oppdragstakere som er omfattet av allmenngjøringsvedtak.

I forslaget til forskrift derimot er det bare de tillitsvalgte hos hovedleverandøren, det vil si tillitsvalgte i virksomhet som har kontrakt med byggherren, som kan kreve innsyn. Tillitsvalgte i bedrifter som har underentreprisekontrakter skal ikke ha innsynsrett. Det vil dermed si at det er entreprisformen som avgjør om de tillitsvalgte vil ha innsynsrett eller ikke. Dersom entreprisformen er totalentreprise, vil kun totalentreprenørens tillitsvalgte ha innsynsrett og ingen andre.

Dersom det benyttes administrativ entreprise, der en bedrift uten egne ansatte har kontrakten med byggherren, er det ingen på byggeplassen som vil ha innsynsrett i det hele tatt, uansett om det arbeider 20 tariffbundne virksomheter på plassen, alle med underentreprenører. Forskriften kan da gjøre det mulig å unngå innsynsrett.

Fellesforbundet avd.57 krever derfor følgende formulering tatt inn i forskriften:

"Dersom tillitsvalgte som representerer den organisasjon som er part i tariffavtalen fremmer begjæring om det, skal bedriftens ledelse dokumentere at lønns- og arbeidsvilkår hos virksomhetens underleverandører er i overensstemmelse med gjeldende allmenngjøringsforskrift.

Under behandlingen av lovendringene i Odelstinget ble det også tatt inn et tillegg til lovteksten om at departementet i forskrift kan gi nærmere regler om eventuell bruk av rådgivere. I høringsnotatet går departementet nærmere inn på bruk av rådgivere. Her

heter det blant annet:

"Når det gjelder tillitsvalgtes behov for å kunne drøfte saken med andre, vil departementet... presisere at de tillitsvalgte vil kunne diskutere saken med arbeidsgiver, uten hinder av taushetsplikten. De vil dessuten alltid kunne rådføre seg med Arbeidstilsynet eller Petroleumstilsynet...".

Departementet legger her til grunn at de tillitsvalgte i de aller fleste tilfeller vil kunne få nødvendig språklig, økonomisk eller juridisk bistand fra andre, herunder fra egen organisasjon, uten å måtte formidle taushetsbelagte opplysninger. Departementets mener at de tillitsvalgtes behov for å kunne rådføre seg med andre, dermed i de aller fleste tilfeller blir godt ivaretatt.

Dersom det unntaksvis likevel skulle oppstå behov for å drøfte også konkrete opplysninger med rådgivere med særlige juridiske, økonomiske eller språklige kunnskaper, åpner forskriftsutkastet for dette. Rådgiverne skal i slike tilfeller ha tilsvarende taushetsplikt som de tillitsvalgte.

Departementet forutsetter at rådgiverne som benyttes i disse spesielle tilfellene, skal være uavhengige av de tillitsvalgtes fagorganisasjon. "Bakgrunnen er behovet for å kunne sikre at opplysningene ikke benyttes til andre formål enn formålet bak innsynsretten", heter det i utkast til forskrift.

Det betyr at de tillitsvalgte skal kunne benytte rådgivere. Men de skal ikke kunne rådføre seg med sin egen organisasjon. De bedriftstillitsvalgte har dermed taushetsplikt overfor egen fagforening og eget fagforbund. Det betyr at innsynsretten verken kan benyttes til å ivareta de rettighetene Arbeidsmiljøloven gir de tillitsvalgte i forbindelse med innleie av arbeidstakere, eller til å ivareta de tillitsvalgtes oppgaver etter tariffavtalene. Forhandlingsinstituttet, slik det er nedfelt i Hovedavtalen, blir satt ut av spill.

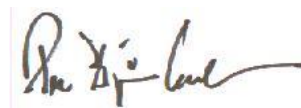
De tillitsvalgte kan ikke tilkalle noen representant fra sin organisasjon, og de kan ikke bringe tvisten inn for sin hovedorganisasjon, fordi de har taushetsplikt om de opplysningene som er grunnlaget for tvisten.

Dersom en lovfestet innsynsrett blir innført under slike forutsetninger, vil det undergrave gjeldende innsynsrett der den er nedfelt i tariffavtalene eller lokale særavtaler. Det betyr at organisasjonens arbeid mot sosial dumping vil bli svekket.

Departementet foreslår også å innføre bøter for dem som bryter taushetsplikten og reglene for behandling av opplysninger. Det vil fremme forslag om endring i allmenngjøringsloven slik at den gir hjemmel "for å straffe den som forsettlig eller uaktsomt sprer opplysninger de har mottatt i forbindelse med gjennomføring av innsynsretten... Tilsvarende skal bruk av opplysningene til formål som ikke omfattes av forskriften straffes."

Fellesforbundet avd.57 kan derfor ikke akseptere forslaget til ny forskrift i sin nåværende form.

Med vennlig hilsen

Per Bjørn Eriksen
Avdelingsleder